

HET RAMSES SHAFFY HUIS BESTAAT VIJF JAAR

‘Hier kunnen oudere kunstenaars elkaar ontmoeten en samen kunst maken’

Het Ramses Shaffy Huis, de woongemeenschap voor oudere én jonge kunstenaars aan de Piet Heinkade, bestaat in juni vijf jaar. Tijd voor een feestje en een nadere kennismaking. “We zijn er voor de hele buurt.”

Door Michel van Dijk

Ed Cools begreep er niets van. Iedere keer als hij eraan kwam, liep Ramses Shaffy met een wijde boog om hem heen. Wat had hij Ramses misdaan? “Hij denkt dat je de hoteldirecteur bent,” legde Liesbeth List hem uit. “Hij is bang dat hij de rekening van zijn hotelkamer moet betalen.”

Het is alweer jaren geleden maar Ed Cools, in die tijd directeur van het Dr. Sarphatihuys, het verpleeghuis in de Roetersstraat, moet er nog steeds om lachen. Liesbeth List, een goede vriendin van Ramses Shaffy, wist niet wat ze met hem aan moest nadat hij ontslagen was uit het ziekenhuis. Naar huis kon niet meer, maar een verpleeghuis zou wel kunnen. Alleen: Ramses wilde daar per se niet naartoe. “We deden toen maar alsof dit een hotel was, want hotels vond hij heerlijk. Hij heeft er de laatste jaren van zijn leven een goede tijd gehad.”

Cools is inmiddels vijf jaar bestuurder van het Ramses Shaffy Huis, een woongemeen-

Ed Cools is bestuurder van het Ramses Shaffy Huis aan de Piet Heinkade, en samen met onder anderen Liesbeth List initiatiefnemer. “We wilden een huis voor oudere kunstenaars, waar ze elkaar kunnen ontmoeten, inspireren en kunst kunnen maken. Zoiets bestond nog niet in Amsterdam.”

schap voor oudere en jonge kunstenaars. “Een initiatief van Liesbeth en het bestuur Stichting Kunstenaarshuizen Amsterdam. We wilden graag een huis voor oudere kunstenaars, een plek waar ze elkaar kunnen ontmoeten, inspireren en kunst kunnen maken. Een gebouw dat kunst ademt. Zoiets bestond nog niet in Amsterdam.”

Geestverwantschap

Met steun van de gemeente Amsterdam en woningcorporatie Stadgenoot kwam dat huis er, aan de Piet Heinkade. “Dat ons dat is gelukt, vind ik nog steeds bijzonder. Natuurlijk kwam dat vooral door Liesbeth, inmiddels helaas overleden. Zij was onze gouden sleutel. Overal waar zij kwam, gingen deuren open. Zonder

haar was het Shaffy Huis er nooit gekomen.”

Marion Vandermeulen, beeldend kunstenaar en vanaf het eerste uur bewoner van het Shaffy Huis, vindt het nog elke dag fantastisch om er te wonen. “De inspiratie en geestverwantschap met andere kunstenaars, dat is prachtig. Je spreekt elkaars taal, houdt elkaar scherp bij alles wat je maakt.”

Tegelijkertijd benadrukt ze dat het Shaffy Huis bedoeld is voor zowel oudere als jongere kunstenaars. “Via Bureau Broedplaatsen zijn hier twaalf appartementen voor jonge kunstenaars. Zij kunnen hier vijf jaar wonen, dan komt de volgende groep. De bedoeling is dat jongeren en ouderen

elkaar hier ontmoeten. En het werkt, we doen veel samen. We maken bijvoorbeeld samen kunst in ons groepsatelier, één van de zes ateliers in het huis.”

Cultureel havenkwartier

Ontmoeten, creëren en exposeren, daar gaat het om. En dan gaat het ook over ontmoetingen met de buurt. Cools: “In onze sociëteit vinden culturele lezingen plaats, poëziemiddagen, muziekoptredens, maar ook buurtfeestjes en VVE-vergaderingen. We staan open voor alle vormen van culturele samenwerking.”

In de twee prachtige atria van het Shaffy Huis, het Liesbeth List-atrium en het binnenkort te openen ART-ium tonen bewoners hun werk. Cools: “Als het ART-ium opengaat – hopelijk tijdens onze lustriumviering in juni – kunnen ook buurtbewoners komen kijken.”

Vandaar dat Cools namens het Shaffy Huis deelneemt aan het dit jaar gestarte overleg tussen vijf culturele instellingen in het Oostelijk Havengebied: De Eester, de Nieuwe KHL, Loods 6, Mezrab en het Shaffy Huis. “De bedoeling is dat we elkaars culturele aanbod versterken. We zijn net begonnen, maar ik verwacht er mooie dingen van. Zo denken we erover om in september een gezamenlijke culturele manifestatie te organiseren. Dat zou een mooie aftrap zijn van ons cultureel havenkwartier, want dat staat ons voor ogen.”

Het Leven Lief Huis

En dan is er het Leven Lief Huis, een droom waar Cools en Liesbeth List al mee rondliepen tijdens hun eerste plannen voor het Shaffy Huis. Cools: “Dat wordt een kleinschalige woonvoorziening voor oudere kunstenaars die door dementie of ernstige lichamelijke beperkingen 24 uur zorg nodig hebben. Het ongelofelijke is dat ook dit plan is omarmd. Woningcorporatie Stadgenoot was meteen enthousiast, Zorggroep Amsterdam Oost (ZGAO) verzorgt de exploitatie.”

Januari 2023 begint op Oostenburg de bouw van het Leven Lief Huis, op een steenworp afstand van het Shaffy Huis. “Het wordt een prachtig gebouw met een mooie binnentuin en een buurtsociëteit. Beide kunstenaarshuizen worden burens van elkaar. Kunstenaars die niet langer zelfstandig in het Shaffy Huis kunnen wonen, mogen dan daarnaartoe. Ze hoeven de buurt niet uit.”

Cools vindt het nog steeds ongelofelijk hoeveel er is bereikt. “Tien jaar geleden stond alles alleen nog op papier. Straks staan er twee prachtige gebouwen, voor onze bewoners en voor de rest van de stad. Want we zijn er voor iedereen.”

www.kunstenaarshuizen.amsterdam